

► Masterplan **schone** stad





Inleiding

Bergen van opgescheurde vuilniszakken, oud meubilair dat de stoep omtovert tot ogenschijnlijk een tweede woonkamer en glas en karton dat dagen op het fietspad blijft liggen. Het is helaas het straatbeeld dat veel Amsterdammers kennen. Het is een beeld dat niet past bij de schoonheid van onze mooie stad Amsterdam. Het is dan ook terecht dat de ergeris onder Amsterdammers over de almaar vuiler lijkende stad steeds groter aan het worden is. De onvrede van Amsterdammers zien we terug in de stijgende hoeveelheid meldingen van overlast. Deze overlastmeldingen blijven daarnaast ook nog eens vaak en lang liggen. Wanneer meldingen over afval echter wél leiden tot actie, is dit bij 26% van de meldingen niet binnen de beloofde termijn. Deze problematiek, die in 2020 maar liefst 162.000 meldingen teweegbracht, dient volgens de Amsterdamse VVD zo snel en daadkrachtig mogelijk te worden aangepakt. Dat robuuste, maar ook slimme, veranderingen nodig zijn om dit te bewerkstelligen is volgens de VVD evident.

De VVD vindt dat wie onze stad verloedert en vervuult daarvoor moet betalen. Tegelijkertijd moet wie onze stad schoonhoudt op onze waardering en erkenning kunnen rekenen. We mogen niet accepteren dat mensen willens en wetens onze mooie stad bevuilen omdat ze de weg naar de container te lang vinden. Dit is een schoffering van de stad en alle vuilnismensen en reinigers die keihard werken om onze stad netjes te houden. Het is daarom belangrijk dat wij als Amsterdam de basis op orde hebben zodat alle Amsterdammers op elk moment hun vuilnis netjes kunnen wegbrengen. Wie dan alsnog de weg naar de vuilnisbak niet weet te vinden kan rekenen op hoge boetes.

Wat de VVD betreft is een vuile stad meer dan een ergernis. Onze stad is ons visitekaartje. Voor bedrijven die zich hier willen vestigen. Voor gezinnen die hier willen komen wonen. Voor toeristen die komen genieten van onze hoogwaardige bezoekerseconomie. Dit alles houdt onze economie draaiend, zorgt voor banen en laat onze stad leven.

Amsterdammers mogen tot slot verwachten dat hun stad zo schoon mogelijk gehouden wordt. De hoge afvalstoffenheffing is voor veel Amsterdammers een grote last. Voor dat bedrag mogen we een schone stad verwachten. De voorstellen die wij in dit masterplan doen zullen daarom niet leiden tot een hogere afvalstoffenheffing. De taken die de gemeente beter moet uitvoeren horen niet betaald te worden door Amsterdammers.

Wij zijn trots op Amsterdam en met de volgende voorstellen maken we onze mooie, vrije stad weer schoon!

Onze medewerkers verdienen meer

De medewerkers van de afvalinzameling en reiniging zijn essentieel voor de leefbaarheid van onze mooie stad. De VVD is van mening dat deze medewerkers beter beloont moeten worden voor het harde en belangrijke werk dat ze doen. De VVD wil daarom het salaris van alle medewerkers van de afvalinzameling en de reiniging de komende jaren verhogen. Dit doen we zowel in 2023 als in 2024 door het salaris met 5% te verhogen. Deze verhoging mag niet leiden tot een hogere afvalstoffenheffing voor Amsterdammers en zal worden betaald uit de inkomsten van de hogere boetes voor het dumpen van afval. Hiermee maken we het beroep aantrekkelijker en kunnen onze dienstverleners rekenen op meer dan alleen waardering.

Het inzamelen van afval gaat slimmer en sneller

Voor een schone stad moet de basis op orde zijn. Dat betekent dat het inzamelen van het afval goed en adequaat moet gebeuren. De medewerkers van de afvalinzameling werken hard maar kunnen de enorme stroom aan afval onvoldoende aan. Het is daarom van groot belang dat er naar slimme oplossingen wordt gekeken die ervoor zorgen dat de medewerkers van de afvalinzameling ontlast worden. Zo kunnen we ervoor zorgen dat Amsterdam weer een echt schone stad wordt. Hierom komen wij met de volgende voorstellen.

Voorstel 1: Slimme containers in de hele stad

De Amsterdamse VVD wil zo snel mogelijk overal in de stad gebruik gaan maken van slimme en innovatieve containers. Slimme containers zorgen ervoor dat bewoners en reiniging eerder op de hoogte zijn van volle containers, waardoor deze sneller kunnen worden geleegd en bijplaatsingen kunnen worden voorkomen. De VVD wil bijvoorbeeld dat alle containers worden uitgerust met een lampje. Dit lampje springt op rood wanneer deze vol is, om zo gebruikers alsmede vuilnisophalers attent te maken op het feit dat er in deze container geen vuilnis meer past. Hiermee voorkomen we bijplaatsingen, aangezien veel containers in de stad vol ogen maar dit niet zijn (meestal doordat eerdere overtreeders al zakken naast de container geplaatst hebben). Tevens moet een volle container een signaal doorgeven aan het systeem, waardoor deze zo snel mogelijk geleegd kan worden. Zo voorkomen we bijplaatsen en werken we efficiënt. Daarnaast zouden de containers aangesloten kunnen worden op een app die beschikbaar is voor alle Amsterdammers. Zo kunnen Amsterdammers altijd zien waar er een lege container in de buurt is. De Amsterdamse VVD stelt voor om een harde deadline te stellen om zo voortvarend aan de slag te kunnen met dit voorstel. De VVD wil daarom dat alle containers binnen drie jaar uniform zijn in de hele stad.

Voorstel 2: Het inzamelen van afval stopt niet

Volle vuilniscontainers zijn een doorn in het oog van alle Amsterdammers. Op dit moment wordt het meeste afval doordeweeks tijdens kantooruren opgehaald, terwijl het meeste afval wordt aangeboden in het weekend en in de avonduren. De VVD wil daarom het inzamelen van afval altijd op volle kracht door laten gaan. Dus ook in de avonduren en in het weekend. Deze intensivering van het ophalen van afval moet ervoor zorgen dat volle containers sneller kunnen worden geleegd en afval minder lang op straat blijft liggen. Tevens moet dit ervoor zorgen dat meldingen vanuit bewoners binnen 36 uur kunnen worden opgevolgd in plaats van de nu geldende 72 uur.

Voorstel 3: Ondergrondse containers in het Centrum en de Pijp

Stadsdeel Centrum is het meest vervuilde stadsdeel. Dit komt mede door haar aantrekkingskracht op de vele toeristen en dagjesmensen die onze stad jaarlijks bezoeken. Op veel plekken in het Centrum en in de Pijp zijn er op dit moment nog geen ondergrondse containers. Hierdoor moeten de bewoners en ondernemers hun afval op straat leggen wat zorgt voor opengescheurde vuilniszakken en smerige straten. Een goed voorbeeld is de Albert Cuypstraat die na de marktdag meer lijkt op een vuilnisbelt dan op een woonstraat. Dit mogen wij als stad niet goedkeuren. De Amsterdamse VVD wil zo snel mogelijk ook in het Centrum en in de Pijp ondergrondse afvalcontainers plaatsen.

Straten reinigen we snel en grondig

Naast de vuilnisophaal is het reinigen van de straten een kerntaak van de dienst. Wat de fractie van de VVD betreft dient dit werk nog voortreffelijker uitgevoerd te worden, aangezien sommige delen van de stad niet op het gewenste niveau zijn.

Voorstel 1: We nemen meer reinigers in dienst

Om de stad schoner te kunnen houden, dient de gemeente meer reinigers aan te nemen. De VVD wil zo snel mogelijk minimaal 100 extra reinigers in dienst nemen. Hiermee vergroten we de capaciteit en kunnen wij de stad beter schoonhouden.

Voorstel 2: Reinigen doen we direct na het ophalen van het afval

Het reinigen van de stad moet ook slimmer en effectiever. Wanneer de vuilnisophaal een straat of wijk heeft gehad, dient direct daarna de reiniging zijn ronde te doen. Zo blijft er geen zwerfafval liggen. Hierdoor start een nieuwe cyclus op een hoogwaardig niveau.

Voorstel 3: In drukke gebieden gaan we vaker en sneller reinigen

Sommige delen van de stad worden vuiler dan andere. Dit komt met name door de drukte (denk hierbij aan het Centrum en de Pijp). In deze gebieden dient de reiniging geïntensifieerd te worden, alsmede slimmer. Zo stellen we voor om na elke marktdag op de Albert Cuyp de straat te reinigen, aangezien dit een gebeurtenis is die drukte en vuil met zich meebrengt.

Een mentaliteitsverandering bij Amsterdammers

Bij het aanpakken van het afvalprobleem dient gekeken te worden waar het probleem zijn oorsprong vindt. Eén van de oorzaken voor de afvalhopen is de mentaliteit van een klein deel van de Amsterdammers die zijn of haar afval naast de containers dumpen. Om een mentaliteitsverandering te bewerkstelligen zijn de volgende maatregelen nodig.

Voorstel 1: Lobby bij het rijk voor hogere boetes

Het college dient, doormiddel van hogere boetes, te zorgen dat mensen, die hun afval willens en wetens foutief dumpen, voortaan naar de eerstvolgende container lopen. De Amsterdamse VVD is van mening dat een hogere boete voor het verkeerd dumpen van afval een afschrikkende werking zal hebben waardoor de straten van onze stad schoner zullen worden.

Voorstel 2: Het vergroten van de pakkans

Overtredingen tegengaan is enkel effectief als de handhaving op orde is. Hierom wil de Amsterdamse VVD dat het college de capaciteit van de handhaving uitbreidt en een deel van deze nieuwe capaciteit inzet ter handhaving van het verbod op afval dumpen. Hiermee vergroten we de pakkans van overtreders. Uit eerdere campagnes is gebleken dat deze handhavers zichzelf terugverdienen.

Voorstel 3: Een menselijk gezicht bij de afvalinzameling

Het bijplaatsen van volle vuilniszakken zorgt voor extra werk voor onze vuilnismensen. Amsterdammers die een dergelijke overtreding begaan zorgen er dus voor dat één van onze hardwerkende medewerkers zijn werk niet goed kan uitvoeren. De Amsterdamse VVD is van mening dat door het persoonlijker en menselijker maken van de dienst, men minder snel geneigd is om de wet te overtreden. Zo kan er op de containers een plaat van de dienstdoende vuilnismensen geplakt worden. Daarnaast kan de dienst zelf ook initiatieven op touw zetten om zichtbaarder te worden in het straatbeeld. De gemeente dient deze initiatieven te keuren en, indien nodig, te vergoeden.

Voorstel 4: Gedragsonderzoek naar beweegreden verkeerd dumpen afval

Het almaar vuiler worden van de stad komt mede door de omgang van een kleine groep Amsterdammers met vuilnis. De VVD is van mening dat gedragsonderzoek naar de beweegredenen van overtreders ervoor kan zorgen dat beoogde maatregelen effectiever worden. De VVD stelt voor om gedragswetenschappers of studenten van de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit onderzoek te laten doen naar manieren om Amsterdammers te verleiden om hun afval op de juiste manier aan te bieden.

Voorstel 5: Containeradoptanten krijgen kwijtschelding

Containeradoptanten die als behulpzame burgers in hun vrije tijd onze stad helpen schoon te houden, zijn een groot voorbeeld voor velen. Zij houden vrijwillig onze straten schoon en verdienen daarvoor alle lof. De VVD wil de containeradoptanten bedanken en wil dat niet alleen houden bij woorden. Containeradoptanten die hun buurt schoon houden belonen we daarom door een gedeeltelijke kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Hiermee motiveren we andere Amsterdammers hetzelfde te doen, zorgen we voor schone wijken en kunnen mensen met een kleine beurs middels vrijwillige arbeid hun lasten verlagen. Wederkerigheid is hierbij het uitgangspunt.

Geen overlast door grofvuil en karton

Eén van de grootste ergernissen van Amsterdammers zijn de opgestapelde dozen voor papiercontainers, vastzittend karton in de containermond en halve inboedels, stapels planken en ander grofvuil dat de stoep in beslag neemt. Wat de VVD betreft valt hier nog veel terrein te winnen. Om dit te verbeteren stellen wij de volgende maatregelen voor.

Voorstel 1: Grofvuil halen we alleen op na afspraak

Grofvuil is niet iets wat een individuele Amsterdammer wekelijks langs de weg zet. Momenteel mag je grof afval de avond voor de ophaaldag vanaf 21:00 buiten zetten. In de praktijk hebben sommige mensen daar echter maling aan of zijn ze niet op de hoogte van de dag wanneer het wordt opgehaald. Hierom pleit de VVD voor de transitie naar ophaal op afspraak. Via een simpele online tool kunnen Amsterdammers zo'n afspraak inplannen. Zo blijft het grofvuil zo kort mogelijk op straat staan. We zullen extra handhaving inzetten om deze transitie goed te doen laten slagen.

Voorstel 2: We stimuleren het zelf wegbrengen van grofvuil

Er zijn in Amsterdam zes grofvuilpunten te vinden. We willen bewoners stimuleren om hun grofvuil hier zelf naartoe te brengen. Des te minder grofvuil op straat, des te leefbaarder de stad. De Amsterdamse VVD stelt voor om bijvoorbeeld een initiatief te starten waarbij men een lot krijgt voor een onlineloterij, wanneer men op een afvalpunt zijn/haar grofvuil komt wegbrengen. Aan deze loterij kunnen Amsterdamse ondernemers als 'prijzenpot' meedoen. Hierdoor maken we de stad niet alleen netter, maar helpen we ondernemers ook aan nieuwe klandizie.

Voorstel 3: Inzamelacties voor oud papier en karton

Papier en karton zijn bij uitstek materialen die goed gerecycled kunnen worden. In veel Nederlandse gemeente is het gebruikelijk dat kerken, sportverenigingen of bewonersverenigingen eens in de zoveel tijd een inzamelingsactie op touw zetten en daarmee langs de deuren gaan. Het doel hiervan is om dit papier vervolgens in te leveren, waarbij de gemeente hen een bedrag per kilo aanbiedt. Hiermee kunnen deze organisaties nieuwe materialen kopen, evenementen organiseren of hun financiële buffers spekken. De VVD is voorstander van dit plan en stelt voor om dit initiatief ook in Amsterdam uit te rollen. Hierdoor worden de materialen gerecycled en draagt het bij aan het bruisende verenigingsleven in onze stad.

Samen met onze bedrijven de stad schoon houden

Naast bewoners zijn ook Amsterdamse ondernemers gebaat bij schonere straten. Tegelijkertijd spelen ondernemers ook een belangrijke rol in het schoon houden van hun directe omgeving. Middels de BiZ regeling werken lokale ondernemers al samen om hun winkelgebied of bedrijventerrein te verbeteren en te onderhouden. Wat de Amsterdamse VVD betreft is dit een voorbeeld dat opgevolgd dient te worden. In het licht van dit uitgangspunt dienen wij deze voorstellen in.

Voorstel 1: Meer reinigers via publiek-private samenwerking

De VVD is een groot voorstander van samenwerkingen tussen publieke en private actoren. Zo huurt de BIZ rondom de Dam al jaren een schoonmaker in om de omgeving rondom de Dam schoon te houden. Ondernemers die samen besluiten om reinigers in te huren om, bijvoorbeeld om eens per week hun winkelstraat te reinigen, dienen te worden gesteund door de gemeente. Indien ondernemers zo'n dergelijk initiatief beginnen dan verdubbelt de gemeente de bijdrage hiervoor met een maximum van €100.000 per jaar. Hiermee motiveren wij andere ondernemers om dit voorbeeld te volgen.

Voorstel 2: Handhaving en uitbreiding 25-meteregel

In Amsterdam hebben de gemeente en bedrijven onderling afgesproken dat bedrijven binnen 25 meter verantwoordelijk zijn voor het schoonhouden van de omgeving rondom hun onderneming. Op deze regelgeving gaan wij strenger handhaven. We denken hierbij aan bijvoorbeeld fastfoodketens waarvan de verpakkingen en etensresten vaak nog meters verderop in de straat te vinden zijn. Daarnaast breiden we in overleg de cirkel waarvoor de ondernemer verantwoordelijk is uit naar 50 meter. Zo zorgen we niet alleen voor een schoner straatbeeld, maar motiveren we ondernemers ook om minder afval te creëren.